

Referat

DAS Social

Mødet den 27. november 2024, kl. 09.00 - 13.00

Virtuelt

Indholdsfortegnelse

Åben

3. Afrapportering - Beregning af overhead

4

Referat

Tid	Mødet den 27. november 2024, kl. 09.00 - 13.00
Sted	Virtuelt
Fraværende	Tue Von Pålman, Hanne Madsen, Henrik Rene Christensen
Til stede	Arne Lund Kristensen, Søren Aalund, Anne Krøjer, Rikke Albrechtsen, Charlotte Larsen, Dorte Juul Hansen, Henrik Aarup-Kristensen, Mikkel Grimmeshave, Helene Lund Therkelsen
Øvrige deltagere	Dyveke Jaspers (Læsø Kommune), Mie Riise (Jammerbugt Kommune), Tommy Andersen (Rammeaftalesekretariatet), Nanna Bang Hjørringgaard (Rammeaftalesekretariatet), Louise Meyer Ebdrup (Brønderslev Kommune - deltager under punkt 3), Morten Aggerholm (Region Nordjylland - deltager under punkt 4), Louise de Lasson Post (Mariagerfjord Kommune - deltager under punkt 4)
Øvrige oplysninger	

Mødet den 27.11.2024

DAS Social

Åben

Punkt 3.

Afrapportering - Beregning af overhead

2024-071337

Resume

Den Administrative Styregruppe skal behandle og godkende afrapportering fra arbejdsgruppe vedr. beregning af overhead på rammeaftaleområdet.

Den Administrative Styregruppe har tidligere besluttet, at der er behov for udvikling af en fælles rammemodel for opgørelser af overheadprocent i relation til taksterne på rammeaftaleområdet i Nordjylland. Der har været nedsat en arbejdsgruppe til at adressere dette, og arbejdsgruppen har udfærdiget en afrapportering med dertilhørende forslag til fælles initiativer vedr. overhead.

Forretningsudvalget har drøftet arbejdsgruppens afrapportering og anbefalinger, og anbefaler overfor Den Administrative Styregruppe, at disse godkendes.

Formand for arbejdsgruppen, Louise Meyer Ebdrup - Brønderslev Kommune, vil deltage under behandlingen af punktet med en kort præsentation, samt svare på spørgsmål.

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe

1. Tager arbejdsgruppens afrapportering til efterretning
2. Godkender arbejdsgruppens anbefalinger

Bilag:

- Sagsbeskrivelse - Overhead
- Bilag 1 - Overhead
- Bilag 2 - Overhead

Beslutning:

Henrik Aarup-Kristensen indledte punktet og gav ordet videre til Louise Meyer Ebdrup fra arbejdsgruppen, der har udarbejdet en rapport vedr. beregning af overhead.

Louise gav en kort orientering om arbejdsgruppens virke, og resultater. Dersom DAS godkender anbefalingerne vil de have effekt fra og med 2026.

Ift. den uklarhed, der er adresseret i rapporten vedr. Udbetaling Danmark, så handler det om en enkelt kommune, som har en lille delopgave her ifm. med et arkiv.

Der blev spurgt ind til hvorfor arbejdsgruppen ikke anbefaler, at vi arbejder med en fast øvre grænse for overhead, på samme måde, som de øvrige rammeaftaleområder? Svaret herpå er, at det ikke har været en del af opdraget for gruppen, men det kan overvejes om det skal være et næste skridt. Det har ikke været ønsket, i kommissoriet, at låse arbejdsgruppen fast på en løsning, før arbejdet i gruppe var gjort. Vi har kunnet konstatere en meget stor spredning mellem driftsherre og enkelte driftsherre vil blive meget presset, hvis vi laver en bindende ramme. Måske fra 2029 og frem?

Konklusionen på drøftelsen blev, at Den Administrative Styregruppe tager arbejdsgruppens afrapportering til efterretning, samt godkender anbefalinger fra arbejdsgruppen.

Den Administrative Styregruppe besluttede ligeledes, at den kommune, som har udfordringer med placering af omkostninger ifm. Udbetaling Danmark, bør finde en løsning, som gør det kan håndteres på anden vis, og dermed ikke indarbejdes i overhead.

Baggrund

Den Administrative Styregruppe har besluttet, at der er behov for udvikling af en fælles rammemodel for opgørelser af overheadprocent i relation til taksterne på rammeaftaleområdet i Nordjylland. De elementer, som skal indregnes i taksterne for tilbud leveret efter Serviceloven, er overordnet rammesat i Servicelovens § 174, hvoraf det fremgår at:

”Den kommunale, regionale eller private leverandør fastsætter vejledende takster for ydelser og tilbud efter denne lov, jf. dog stk. 3. Taksterne fastsættes på baggrund af samtlige budgetterede, direkte og indirekte langsigtede omkostninger ved levering af ydelsen eller drift af tilbuddet.”

Overheadet i taksterne svarer til de indirekte udgifter ved drift af tilbuddene.

Ønsket med en fælles rammemodel har været at opnå en fælles forståelse af de overordnede delelementer og opgørelsesmetoder, som kan indgå i overhead. Baggrunden herfor har været et stort spænd i anvendte overheadprocenter på tværs af de nordjyske kommuner og Region Nordjylland.

Til at forestå udviklingen af en fælles rammemodel har der været nedsat en tværsektoriel arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra de nordjyske kommuner og Region Nordjylland.

Arbejdsgruppen har bestået af følgende:

- Louise Meyer Ebdrup, Brønderslev Kommune (**Formand**)
- Birgit Birkholm, Aalborg Kommune
- Helle A Jensen, Hjørring Kommune.
- Louise Krogh Jørgensen, Jammerbugt Kommune
- Martin Kolling Jensen, Mariagerfjord kommune
- Morten Aggerholm, Region Nordjylland.
- Tommy Andersen, Sekretariat for Nordjysk Socialaftale

Arbejdsgruppens opgaver er defineret i *Kommissorium for udarbejdelse af fælles rammemodel vedr. beregning af overheadprocent*. Arbejdsgruppen har haft til opgave, at:

1. Afdække hvilke modeller, der er gældende for beregning af overhead for rammeaftaletilbud i resten af Danmark.
2. Udvikle og definere et beslutningsoplæg til en fælles ramme for, hvad der kan- og skal indgå i beregningen af overhead ift. tilbud og takster på rammeaftaleområdet i Nordjylland, herunder
 - a. En fælles definition af delelementer, som skal indgå i overheadet
 - b. En fælles definition af delelementer, som kan indgå i overheadet
 - c. En fælles opgørelsesmetode, herunder en beskrivelse af, hvordan udgifter til central og decentral administration opgøres og indregnes
3. Udarbejde et beslutningsoplæg med en model for kontinuerlig opfølgning på overheadprocent

Sagsfremstilling

Der har været afholdt to møder i arbejdsgruppen i løbet af foråret 2024, hvor kommissoriets opdrag har været behandlet.

Nedenfor ses arbejdsgruppens besvarelse af kommissoriets tre primære opgaver.

Kommissoriets opgave 1: Afdække hvilke modeller, der er gældende for beregning af overhead for rammeaftaletilbud i resten af Danmark.

Arbejdsgruppen kan konstatere, at der er defineret og vedtaget lister over hvilke elementer, der indregnes i overheadet i de øvrige rammeaftaleområder. Listernes detaljeringsgrad varierer ligesom beskrivelserne af, hvordan de enkelte delelementer skal indregnes i den samlede takst, og der er forskelle i, hvilke elementer, der skal indregnes i overheadet i de enkelte rammeaftaleområder. Modellerne er nærmere beskrevet i sagsfremstillingens bilag 1.

I Styringsaftalen for Nordjysk Socialaftale findes ikke en opstilling af hvilke elementer, der skal/ikke skal indregnes, men i Styringsaftalens afsnit 5.5 findes en detaljeret beskrivelse af, hvordan udvalgte elementer skal indregnes fx værdiansættelse og afskrivning af aktiver og tjenestemandspensioner, og i Styringsaftalens Bilag 1 findes en detaljeret beskrivelse af, hvordan relevante omkostninger fra centraladministrationerne i kommunerne og regionen fordeles ud på taksterne.

Kommissoriets opgave 2: Udvikle og definere et beslutningsoplæg til en fælles ramme for, hvad der kan- og skal indgå i beregningen af overhead ift. tilbud og takster på rammeaftaleområdet i Nordjylland

På baggrund af beskrivelserne i de øvrige landsdeles rammeaftaler og drøftelser i arbejdsgruppen, er man kommet frem til følgende bruttoliste over omkostninger, som enken skal eller kan indgå i beregningerne af overheadprocent.

Skal indgå forholdsmæssigt	Kan indgå forholdsmæssigt	Tvivl
<ul style="list-style-type: none"> • Kommunaldirektør/regionsdirektør • Økonomichef • Relevante fagdirektører • Lønafdeling • Ejendomsadministration (vedligehold, drift, afskrivning) • Centralt placerede enheder, som understøtter boenheder (herunder bl.a. regnskab) • Byrådssekretariat (opgaver, som ikke vedr. rammeaftale) • Jurister • Software • IT konsulenter • Arkivering • Kontorelever • Forsikringskonsulenter (men forsikringer er decentrale) • Udbud og indkøbsafdeling • MED (centralt placeret MED – over tilbudsniveau) 	<ul style="list-style-type: none"> • PAU elever • IGU elever • Sygeplejestuderende • SOSU elever • Tjenestemandspension til tidligere medarbejdere • Forsikringer • Borgerservice (ikke myndighedsrettede funktioner) • AES • FTR, TR og AMR (centralt placeret – over tilbudsniveau) • Barselpulje (central) • Whistleblowerordning (drift) 	<ul style="list-style-type: none"> • Udbetaling Danmark

<ul style="list-style-type: none"> • Rådhus/regionsrådshusudgifter (bygninger, rådhusbetjente, kantine, kontorartikler mv.) • Stabsfunktioner (eks. Velfærdssekretariat) • Fagchefer • Revision • Medlemskab af KL/Danske Regioner • Udgifter til Rammeaftalesekretariatet 		
--	--	--

Der er ikke enighed i gruppen om, hvorvidt udgifter vedr. Udbetaling Danmark kan eller skal indgå, som en del af overhead. Det skal således drøftes og afklares af Den Administrative Styregruppe i forbindelse med behandlingen af arbejdsgruppens samlede beslutningsforslag.

Arbejdsgruppen er enige om, at den lokale organisering i kommunerne og/eller Regionen kan have indflydelse på den generelle overheadprocent, og at der skal være plads til dette. Er man organiseret sådan, at mange udgifter konteres centralt, vil det betyde at en større del af taksten vil være at finde som overhead i stedet for som direkte udgifter og omvendt. Det betyder, at der kan være relativt store forskelle på den beregnede overheadprocent fra driftsherre til driftsherre. Arbejdsgruppen anbefaler derfor, at såvel myndighed som udfører, er opmærksomme på, at myndighed altid er berettiget til en gennemgang af taksten og sammensætningen af denne, hvilket i Nordjylland betyder, at driftsherre skal kunne fremsende taksten opdelt efter de omkostningskategorier, der fremgår af Styringsaftalens afsnit 5.5.1.

Kommissoriets opgave 3: Udarbejde et beslutningsoplæg med en model for kontinuerlig opfølgning på overheadprocent

Med henblik på, at følge udviklingen i overheadprocent foreslår arbejdsgruppen, at en kolonne med oplysninger om overheadprocent fra og med 2026 indarbejdes i det takstbilag, som sendes ud til kommunerne og regionen hvert efterår, og som skal godkendes i Den Administrative Styregruppe. Der skal angives en anvendt overheadprocent for hvert tilbud, som driftsherre melder takster ind på. Dermed bliver det muligt hurtigt at danne sig et overblik over og sammenligne overheadprocenterne i de enkelte tilbud, og det vil være en model, som kræver begrænsede administrative ressourcer. Desuden vil myndighed med en angivet overheadprocent for hver takst på tilbudsniveau, få et godt afsæt for at gå i dialog med driftsherre, hvis der opleves et behov for yderligere indsigt i, hvordan en eller flere overheadprocenter er opgjort.

Arbejdsgruppen foreslår også, at der i forbindelse med indlevering af informationer til det årlige takstbilag, skal beregnes- og angives en generel overheadprocent på driftsherreniveau. På baggrund af den generelle overheadprocent fra hver driftsherre, vil der årligt blive udfærdiget en samlet oversigt for hele regionen, der skal fungere som bilag til takstbilaget, og indgå som en del af direktørkredsens drøftelse/godkendelse af takster.

Arbejdsgruppen foreslår, at de indmeldte, generelle, overheadprocenter visualiseres grafisk, når der er et tilstrækkeligt datagrundlag hertil. Det kan eksempelvis være fra 2027 og frem, hvormed man kan se udviklingen for de enkelte driftsherrer.

Indarbejdelse i Styringsaftalen

Arbejdsgruppen er enige om at foreslå, at ovenstående forslag indarbejdes i Styringsaftalen – gældende fra og med 2026, så evt. behov for ændringer kan ske ifm. revidering af Styringsaftalen.

Beregning af overhead (indirekte omkostninger) for rammeaftaletilbud i resten af Danmark

Geografisk område	Model	Kommentarer	Fastsat øvre grænse for overheadprocent
Sjælland	<p>Indirekte udgifter defineres som administrative udgifter, der knytter sig til driften af institutionerne, og som er budgetteret på konto 6 for det kommunale budget og regnskab og konto 4 for regionerne.</p> <p>Indirekte udgifter omfatter en andel af centraladministrationens udgifter til personale, IT mv. Disse kan deles op i følgende undergrupper:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Administrationsudgifter, der er direkte henførbare til det specialiserede social- og undervisningsområde som helhed, herunder internt tilsyn. • Generelle administrationsudgifter, hvoraf en andel skal tillægges takstberegningsgrundlaget. <p>Hvad angår regionens udgifter, skal der i opgørelsen af administrationsudgifter, der er direkte henførbare til social- og kommunikationsområdet indgå indtægt vedr. bloktilskud på hovedkonto 01. De generelle udgifter til administration, hovedkonto 4, skal være fordelt på regionens tre opgaveområder.</p> <p>Der udarbejdes faste fordelingsnøgler for de</p>	-	4 %

	<p>omkostninger, der ikke er direkte henførbare til social- og specialundervisningsområdet. På baggrund af disse fordelingsnøgler beregnes et samlet procenttillæg, som tillægges takstberegningsgrundlaget for såvel kommunale som regionale tilbud.</p> <p>Kommunerne fordeler sædvanligvis ikke fællesudgifter ved kommunens ledelse, ejendomsomkostninger IT m.v. til driftsområderne, og er ikke på samme måde som regionerne underlagt et krav herom. De samlede fællesudgifter kan derfor ikke udledes af kommunernes bogføring på samme måde som i Regionen. Ved beregning af aconto taksten fastsættes administrationsoverhead til 4 % af institutionens samlede nettodriftsomkostninger.</p>		
Midtjylland	<p>Her medregnes omkostningerne til direkte og indirekte overhead. Denne post skal dække løn til administrativt personale i Regionshuset og på rådhus, kommunalpolitikere og regionspolitikere samt kontorfaciliteter og kurser osv. til denne personalegruppe</p> <p>Overhead beregnes ud fra det samlede omkostningsgrundlag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lønudgifter – fagligt og teknisk personale, • Administration – løn • Administration – drift • Indtægter – beboerbetalning, salg af ydelser • Øvrige driftsudgifter 	Det er tvivlsomt, om udgifter til kommunal- og regionalpolitikere kan betragtes som nødvendige for driften af tilbuddene.	4,4 %

	<ul style="list-style-type: none"> • Ejendomsudgifter – fast ejendom • Husleje – kun ved lejemål • Puljer • Forrentning af kapitalapparat • Afskrivning af kapitalapparat • Opsparet tjenestemandspension <p>(Bilag til takstprincipper 2024, 5. juli 2023 s. 6)</p>		
Syddanmark	<p>Her medregnes omkostningerne til direkte og indirekte overhead. Denne post skal dække andel af løn til rådhuspersonale, politikere, kontorfaciliteter, kurser osv. til disse personalegrupper.</p> <p>Overheadprocenten fastsættes af den enkelte udbyder.</p> <p>(Bilag 10 til Rameaftale 2023-2024 for det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet for de 22 syddanske kommuner og Region Syddanmark s. 2)</p>	Det er tvivlsomt, om udgifter til kommunal- og regionalpolitikere kan betragtes som nødvendige for driften af tilbuddene.	4,4 %
Kommuner i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden	<p>De indirekte omkostninger, der kan indregnes i taksten, består af udgifter og indtægter, der er budgetteret i driftsherres budget, og som er nødvendige for driften af tilbuddet, men som ikke direkte og entydigt kan fordeles på det enkelte tilbud.</p> <p>Indirekte omkostninger omfatter således andel af løn og øvrige personaleudgifter til personale ansat i centrale støttefunktioner (visitation, rådgivning, personaleafdeling, økonomiafdeling, jura,</p>	Det er tvivlsomt, om udgifter til visitation kan betragtes som nødvendige for driften af tilbuddene.	6 %

	<p>kommunikation, politisk og administrativ ledelse m.m.).</p> <p>Hertil skal lægges øvrige udgifter, der knytter sig til personalet ansat i centrale støttefunktioner (IT-udstyr, IT-systemer, møbler, inventar, kontorhold, kantine, ejendomsudgifter – jf. eksempler på ejendomsudgifter under de direkte omkostninger)</p> <p>Andel af køb af varer og tjenesteydelser, der indgår i driften af tilbuddet, men som foretages af driftsherre og afholdes på det centrale/fælles budget (fx andel i udviklingsomkostninger i centrale IT-systemer og telefonanlæg m.v.).</p> <p>Opgørelsen suppleres med en kort omtale af, hvordan udgiften til beregnede tjenestemandspensioner og forrentning og afskrivning af aktiver skal håndteres.</p> <p>(Bilag 1 til Rammeaftale 2023-2024 KKR Hovedstaden s. 9f)</p>		
--	---	--	--

Bemærkninger til beslutningsoplæg.

Modtaget fra Mariagerfjord Kommune.

Jeg har et enkelt spørgsmål dog. DAS behandler først oplægget 27. november 2024, hvilket er efter vi har indmeldt takster og budgetter for 2025 til Tilbudsportalen og Rameaftalesekretariatet. Af den årsag kan vi vel næppe have det indarbejdet i Styringsaftalen for 2025. Så, er det korrekt forstået at materialet først vil kunne få virkning fra 2026, og indtil da gør vi som vi plejer?

Det kunne måske være en god idé at præcisere virkningstidspunktet for den udarbejdede model, så der ikke opstår tvivl om det.

Modtaget fra Region Nordjylland.

Jeg er enig med Martin – både i forhold til obs omkring, hvornår det kan træde i kraft, men også i forhold til, at det er et flot og gennemarbejdet notat. Jeg har dog to opmærksomhedspunkter:

- 1. Vi skriver rigtig godt, der kan forskel på overheadprocenten, da der kan være forskel på, hvor meget der håndteres centralt og hvor meget der håndteres på det enkelte tilbud. Det synes jeg, er rigtig godt belyst. Men skulle vi tilføje, at grunden den forskellighed anbefales det, at der ikke sættes en øvre grænse. Dertil vil en øvre grænse kunne medføre, at taksterne ikke bliver omkostningsægte, hvis en kommune ikke kan indregne alle overheadomkostningerne i taksten.*
- 2. Vi skriver følgende:*
 - Desuden vil myndighed med en angivet overheadprocent for hver takst på tilbudsniveau, få et godt afsæt for at gå i dialog med driftsherre, hvis der opleves et behov for yderligere indsigt i, hvordan en eller flere overheadprocenter er opgjort.*
 - Hvad mener vi med den sætning? Vi ønsker vel ikke at lægge op til, at den enkelte driftsherre skal til at redegøre for samtlige omkostningselementer i overheadberegningen. Er det nok, at vi har en skal/kan liste og på den baggrund har udregnet en overheadprocent for alle tilbud?*